

STADIUM OPRACOWANIA	SPECYFIKACJA TECHNICZNA WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT
INWESTYCJA	„Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy 49,88 kWp na terenie Uniwersyteckiej Polikliniki Weterynaryjnej Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie”
ADRES INWESTYCJI	ul. Krakowska 2, 30-199 Rząska dz. ewid. nr 470/11
INWESTOR	Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie
DATA OPRACOWANIA	Marzec 2024

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA STWIOR	
<i>Marek Słowik F.H. MULTI-CHEM - FOTOWOLTAIKA</i>	
Dane projektanta	Uprawnienia
Inż. Piotr Ptak	upr. bud. do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ogr. w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych nr ewid. MAP/0143/PWOE/06

Spis treści

1. Wstęp.....	4
1.1. Przedmiot Specyfikacji Technicznej	4
1.2. Zakres stosowania Specyfikacji Technicznej	4
1.3. Zakres robót objętych Specyfikacją Techniczną	4
1.4. Ogólne wymagania dotyczące robót.....	5
2. Materiały	5
2.1. Wymagania dotyczące materiałów	5
2.2. Składowanie materiałów na budowie	5
2.3. Instalacja fotowoltaiczna	6
2.3.1. Moduły fotowoltaiczne.....	6
2.3.2. Falownik fotowoltaiczny:.....	6
2.3.3. Konstrukcja wsporcza	6
2.3.4. Układ zabezpieczenia	7
2.3.5. Układ monitorowania pracy instalacji fotowoltaicznej	7
3. Sprzęt.....	7
3.1. Wymagania dotyczące stosowanego sprzętu.....	7
4. Transport	8
4.1. Wymagania dotyczące transportu.....	8
5. Wykonanie robót	8
5.1. Okablowanie.....	8
5.2. Instalacja fotowoltaiczna	8
5.2.1. Moduły fotowoltaiczne.....	8
5.2.2. Falownik fotowoltaiczny	8
5.2.3. Środki dodatkowej ochrony od porażenia	8
5.2.4. Ochrona przeciwprzepięciowa	9
5.2.5. Konstrukcja wsporcza	9
6. Kontrola jakości robót	9
6.1. Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia przy wykonywaniu instalacji elektrycznych	9
6.1.1. Przewidywanie zagrożenia występujące podczas realizacji inwestycji.....	9
6.1.2. Sposób prowadzenia instruktażu BHP	10
6.1.3. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające wystąpieniu niebezpieczeństwa	10
7. Obmiar robót	10
8. Odbiór robót	10

8.1. Warunki odbioru wykonanej instalacji elektrycznej	10
8.1.1. Badania odbiorcze instalacji elektrycznych	10
8.1.2. Oględziny instalacji elektrycznych.....	11
8.1.3. Estetyka i jakość wykonanej instalacji	12
8.1.4. Ochrona przed porażeniem prądem elektrycznym	12
8.1.5. Ochrona przed pożarami i skutkami cieplnymi.....	12
8.1.6. Połączenia przewodów	12
8.2. Warunki techniczne wykonania i odbioru konstrukcji	13
9. Podstawa płatności	13
10.Przepisy związane	13

1. Wstęp

1.1. Przedmiot Specyfikacji Technicznej

Przedmiotem niniejszej Specyfikacji Technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót w zakresie wykonania gruntowej mikroinstalacji fotowoltaicznej dla potrzeb zaopatrzenia w energię elektryczną pochodzącą z OZE dla budynku Uniwersyteckiej Polikliniki Weterynaryjnej. Projektuje się mikroinstalację o mocy 49,88 kWp.

1.2. Zakres stosowania Specyfikacji Technicznej

Specyfikacja jest stosowana jako dokument przy zamówieniach publicznych oraz przy zleceniu i realizacji robót dla wyżej wymienionego przedmiotu zamówienia.

1.3. Zakres robót objętych Specyfikacją Techniczną

Roboty, których dotyczy specyfikacja, obejmują wszystkie czynności umożliwiające i mające na celu wykonanie instalacji fotowoltaicznej na wskazanej wyżej lokalizacji.

Oznaczenie zakresu prac kodami CPV:

09331200-0 Słoneczne moduły fotoelektryczne

45000000-7 Roboty budowlane

45231000-5 Roboty budowlane w zakresie budowy rurociągów, ciągów komunikacyjnych i linii energetycznych

45300000-0 Roboty instalacyjne w budynkach

45310000-3 Roboty instalacyjne elektryczne

45311000-0 Roboty w zakresie okablowania oraz instalacji elektrycznych

45315700-5 Instalowanie stacji rozdzielczych

45315600-4 Instalacje niskiego napięcia

45315300-1 Instalacje zasilania elektrycznego

45311100-1 Roboty w zakresie okablowania elektrycznego

45320000-6 Roboty izolacyjne

51112000-0 Usługi instalowania sprzętu sterowania i przesyłu energii elektrycznej

45311000-0 Roboty w zakresie okablowania oraz instalacji elektrycznych

Zakres robót obejmuje:

- dostawę i montaż modułów fotowoltaicznych oraz konstrukcji wsporczych pod moduły fotowoltaiczne,
- montaż inwerterów, z zastosowaniem przewodów o odpowiednich przekrojach,
- montaż okablowania solarnego pomiędzy modułami, rozdzielnicami, a inwerterami, z zastosowaniem przewodów o odpowiednich przekrojach,
- wykonanie niezbędnych instalacji elektrycznych DC i AC wraz z aparaturą zabezpieczającą, z zastosowaniem przewodów o odpowiednich przekrojach,
- modernizacja dla potrzeb przyłączenia instalacji PV istniejących rozdzielni elektrycznych,
- wykonanie instalacji uziemiającej z zastosowaniem przewodów o odpowiednich przekrojach,

- wykonanie prób instalacji i pomiarów sprawdzających i ochronnych,
- uruchomienie instalacji wraz z systemem monitorowania instalacji PV,
- przeszkolenie personelu,
- wykonanie zgłoszenia mikroinstalacji u Operatora Sieci Dystrybucyjnej,
- uzgodnienia projektu instalacji fotowoltaicznej z rzeczoznawcą ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zastosowanie niezbędnych zabezpieczeń zgodnie z uzgodnionym projektem,
- zawiadomienie Państwowej Straży Pożarnej o zamontowaniu mikroinstalacji.

1.4. Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość wykonania robót i ich zgodność z Dokumentacją Projektową, Specyfikacją Techniczną i poleceniami Przedstawiciela Inwestora, Inspektora Nadzoru oraz sposób ich prowadzenia zgodny z obowiązującymi normami i przepisami przestrzegając przepisów BHP, bezpieczeństwa p.poż. oraz bezpieczeństwa ruchu.

2. Materiały

2.1. Wymagania dotyczące materiałów

Wszystkie materiały do wykonania mikroinstalacji fotowoltaicznej powinny odpowiadać parametrom technicznym wyspecyfikowanym w dokumentacji projektowej i wykazach materiałowych oraz wymaganiom odpowiednich norm i aprobat technicznych. Wszystkie główne materiały przed rozpoczęciem robót należy zgłosić i zatwierdzić u Inspektora Nadzoru Inwestorskiego lub Inwestora. Wszystkie materiały muszą być nowe tj., nie starsze niż 12 miesięcy od daty produkcji. W specyfikacji oraz opisie w projekcie wykonawczym podano rozwiązania i wymagania zaakceptowane przez Zamawiającego. Wszelkie nazwy własne produktów i materiałów przywołane w specyfikacji, projekcie wykonawczym służą określeniu pożądanego standardu wykonania i określeniu właściwości i wymogów technicznych założonych w dokumentacji technicznej dla danych rozwiązań. Dopuszcza się zamienne rozwiązania „równoważne” (w oparciu, na produktach innych producentów) pod warunkiem spełnienia wszystkich wymaganych parametrów technicznych.

2.2. Składowanie materiałów na budowie

Składowanie materiałów powinno odbywać się zgodnie z zaleceniami producentów, w warunkach zapobiegających zniszczeniu, uszkodzeniu lub pogorszeniu się właściwości technicznych na skutek wpływu czynników atmosferycznych lub fizykochemicznych. Należy zachować wymagania wynikające ze specjalnych właściwości materiałów oraz wymagania w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Miejsca czasowego składowania materiałów będą zlokalizowane w obrębie terenu budowy w punktach uzgodnionych z Inspektorem nadzoru lub Inwestorem.

2.3. Instalacja fotowoltaiczna

2.3.1. Moduły fotowoltaiczne

Projektuje się moduły fotowoltaiczne wykonane z ogniw w technologii N type o mocy min. 580 Wp każdy, które zostaną zamontowane na konstrukcji gruntowej balastowej. Minimalne wymagania parametrów technicznych modułów:

- moc: 580 Wp
- technologia: N-type, bifacial
- sprawność: min. 22,45%
- wymiary: maks. 2278 x 1134 x 30 mm
- waga: maks. 28,5 kg
- pojedyncza szyba o grubości min. 3,2 mm
- współczynnik wypełnienia FF: min. 78,4%
- współczynnik temperaturowy mocy: nie gorszy niż -0,300%/°C
- zgodność z normami: IEC 61215 oraz IEC 61730 (lub równoważnymi)
- gwarancja produktowa: min. 15 lat
- gwarancja liniowa: min. 30 lat

2.3.2. Falownik fotowoltaiczny:

- moc: min. 50 kW
- maksymalne napięcie wejściowe: maks. 1100 V
- maksymalny prąd wejściowy: nie mniejszy niż 20 A
- maksymalny prąd wyjściowy: nie większy niż 79,8 A
- stopień ochrony: min. IP65
- sprawność europejska: min. 98%
- zabezpieczenie przed pracą wyspową
- zabezpieczenie przed odwrotną polaryzacją
- ochrona przed łukiem elektrycznym
- funkcja przeciwdziałania/ograniczania PID
- beztransformatorowy
- certyfikat NcRfG
- współpraca z optymalizatorami mocy tego samego producenta
- gwarancja produktowa: min. 10 lat
- musi spełniać aktualne wymagania Operatora Systemu Dystrybucyjnego

2.3.3. Konstrukcja wsporcza

Zaprojektowana została konstrukcja montażowa dwupodporowa wbijana, przeznaczona do montażu na gruncie w układzie 2 panele pionowo. Elementy konstrukcji mają być pokryte powłoką antykorozyjną magnelis. Pod konstrukcją można zastosować powierzchnię wysypaną tłuczniem lub geowłókniną w kolorze białym, tak aby zmaksymalizować produkcję energii elektrycznej.

2.3.4. Układ zabezpieczenia

Z racji umiejscowienia inwertera PV pod stołem z modułami fotowoltaicznymi nie przewiduje się dodatkowych zabezpieczeń układu pod kątem zabezpieczeń przeciwpożarowych. Wyłączenie zasilania w głównej rozdzielnicy niskiego napięcia spowoduje odłączenie zasilania na kablu łączącym ZK-C z projektowaną rozdzielnicą RPV-AC. Dla zabezpieczenia przed skutkami przepięć należy zastosować ograniczniki przepięć typu I+II dla ochrony instalacji po stronie DC oraz AC. Napięcie izolacji rozdzielnic powinno być dostosowane do największego napięcia znamionowego instalacji. Rozdzielnice powinny zapewniać poprawną i bezpieczną pracę instalacji i urządzeń elektrycznych w obiekcie, zaciski rozdzielnic powinny być dostosowane do przekrojów i średnic przewodów, rurek oraz uchwytów stosowanych podczas robót. Rozdzielnice powinny być wyposażone w szyny, zaciski N i PE i przystosowane do układu sieciowego TN-S. Przewody ochronne powinny być oznaczone kombinacją barw żółtej i zielonej. Rozdzielnice powinny być przystosowane do wprowadzenia kabli i przewodów od góry na zaciski przyłączeniowe. Rozdzielnicę należy wykonać w oparciu o całociowy, prefabrykowany system. Rozdzielnice powinny posiadać oznakowania wykonane w sposób wyraźny, jasny i w kolorze kontrastowym z kolorem rozdzielnic. Należy na rozdzielnicach umieścić oznakowanie ostrzegawcze. Wykonawca musi zapewnić ochronę przeciwporażeniową, przeciwprzepięciową oraz przeciwpożarową zgodnie z obowiązującymi normami.

2.3.5. Układ monitorowania pracy instalacji fotowoltaicznej

Mikroinstalacja musi spełnić funkcję monitorowania, umożliwiającą zdalną analizę jej pracy. Dane odnośnie produkcji muszą być rejestrowane i zbierane w okresach dziennych, miesięcznych oraz rocznych. Układ monitorowania musi zbierać dane o komunikatach błędów i zapisywać je na dostępnym dla użytkownika portalu internetowym. Dostęp do portalu powinien być możliwy zarówno z urządzeń mobilnych jak i stacjonarnych. Dostęp do łącza internetowego oraz wzmocnienie sygnału internetowego w obrębie obiektu, na którym projektuje się mikroinstalację fotowoltaiczną, jest po stronie Inwestora.

3. Sprzęt

3.1. Wymagania dotyczące stosowanego sprzętu

Wykonawca jest zobowiązany do używania jedynie takiego sprzętu, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na jakość wykonywanych robót. Liczba i wydajność sprzętu będzie gwarantować przeprowadzenie robót zgodnie z zasadami określonymi w dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznej i wskazaniami określonymi przez Inspektora Nadzoru lub Inwestora w terminie przewidzianym umową. Sprzęt będący własnością Wykonawcy lub wynajęty do wykonania robót musi być utrzymywany w dobrym stanie i gotowości do pracy. Będzie spełniał normy ochrony środowiska i przepisy jego użytkowania.

4. Transport

4.1. Wymagania dotyczące transportu

Materiały na budowę powinny być przywożone odpowiednimi środkami transportu, zabezpieczone w sposób zapobiegający uszkodzeniu oraz zgodnie z przepisami BHP i ruchu drogowego. Należy zwracać szczególną uwagę na rozładunek palet z modułami fotowoltaicznymi i stosować się do wskazań na opakowaniu. Wykonawca jest zobowiązany do stosowania jedynie takich środków transportu, które nie wpłyną niekorzystnie na jakość i właściwości przewożonych materiałów.

5. Wykonanie robót

5.1. Okablowanie

Minimalne wymagania jakie stawiane są przewodom fotowoltaicznym:

- napięcie znamionowe: 1000V
- odporny na promieniowanie UV wg normy EN 50618 (lub równoważnej)
- przekrój: min. 6mm²
- żyły: wg IEC60228 (lub równoważnej normy), klasy 5
- podwójna izolacja
- izolacja: poliolefiny specjalne, usieczowane
- izolacja zewnętrzna: poliolefiny specjalne, usieczowane
- zakres temp: od -40°C do +90°C

5.2. Instalacja fotowoltaiczna

5.2.1. Moduły fotowoltaiczne

Moduły montować na dedykowanej konstrukcji gruntowej zgodnie ze schematem dokumentacji projektowej i instrukcją montażu producenta.

5.2.2. Falownik fotowoltaiczny

Połączenie od falownika do rozdzielnicy nN w stacji transformatorowej wykonać zgodnie ze schematem dokumentacji projektowej, ustaleniami z Inwestorem lub Inspektorem nadzoru.

5.2.3. Środki dodatkowej ochrony od porażeń

Ochronę przed porażeniem prądem elektrycznym zapewni:

- instalacja odgromowa i przepięciowa,
- izolacja robocza,
- samoczynne wyłączenie w układzie sieciowym,
- wyłączniki różnicowo-prądowe.
- urządzenia i obudowy w II klasie izolacji

5.2.4. Ochrona przeciwprzepięciowa

Falownik po stronie AC i DC musi być chroniony ogranicznikami przepięć zgodnie z projektem wykonawczym. Minimalny przekrój przewodu ochronnego do połączenia ograniczników przepięć 16 mm².

5.2.5. Konstrukcja wsporcza

- Konstrukcje wsporcze – aluminium/stal ocynkowana/stal konstrukcyjna pokryta powłoką z magnezu
- Elementy łączne – stal nierdzewna A2

6. Kontrola jakości robót

Sprawdzenie i odbiór robót powinno być wykonane zgodnie z normami i przepisami. Sprawdzeniu i kontroli w czasie wykonywania robót oraz po ich zakończeniu powinno podlegać:

- zgodność wykonania robót z dokumentacją projektową,
- prawidłowość mocowania konstrukcji i urządzeń,
- właściwe wykonanie instalacji i podłączenie urządzeń,
- wykonanie wymaganych pomiarów z przekazaniem wyników do protokołu odbioru

6.1. Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia przy wykonywaniu instalacji elektrycznych

Wszystkie prace wykonać zgodnie z:

- Obwieszczeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 17 lipca 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2015 poz. 1422) (wykaz Polskich Norm obowiązującego stosowania),
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych (Dz.U. 2013 poz. 492)
- Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych część D. Roboty instalacyjne (elektryczne). Zeszyt 2 Instalacje elektryczne i piorunochronne w budynkach użyteczności publicznej.

6.1.1. Przewidywanie zagrożenia występujące podczas realizacji inwestycji

Mogą wystąpić następujące zagrożenia podczas pracy:

- Porażenie prądem elektrycznym,
- Zasypanie w wykopie,
- Uszkodzenia ciała od narzędzi przewidzianych do realizacji zadania.

6.1.2. Sposób prowadzenia instruktażu BHP

Przed przystąpieniem do pracy kierownik budowy przeprowadza ustny instruktaż BHP, zapoznaje pracowników z zagrożeniami występującymi na placu budowy i podczas transportu materiału na budowę.

6.1.3. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające wystąpieniu niebezpieczeństwa

Prowadzeniu prac w pobliżu istniejących urządzeń i budowli z zachowaniem szczególnej ostrożności. W razie potrzeby stosować sprzęt ochrony osobistej.

7. Obmiar robót

Obmiar robót obejmuje całość instalacji. Jednostką obmiarową jest komplet robót.

8. Odbiór robót

8.1. Warunki odbioru wykonanej instalacji elektrycznej

8.1.1. Badania odbiorcze instalacji elektrycznych

Instalacja fotowoltaiczna powinna być poddana szczegółowym oględzinom i próbom, obejmującym niezbędny zakres pomiarów, w celu sprawdzenia, czy spełnia wymagania dotyczące ochrony ludzi, zwierząt i mienia przed zagrożeniami. Wykonawca zobowiązany jest do przeprowadzenia pomiarów i testów określonych wymogami obowiązujących norm, wymaganych przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego zwanego dalej OSD, do którego sieci zostanie podłączona elektrownia oraz testów scharakteryzowanych poniżej:

- badanie ciągłości uziemień i ekwipotencjalnych połączeń wyrównawczych,
- test polaryzacji obwodów DC,
- badanie napięcia obwodu otwartego VOC,
- badanie rezystancji izolacji obwodów DC,
- poprawność trybu pracy falownika.

Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę robót i jakość materiałów oraz zapewnia odpowiedniego systemu kontroli. W przypadku, gdy normy nie obejmują jakiegoś badania, należy stosować wytyczne krajowe. Wszystkie koszty związane z organizowaniem i prowadzeniem badań materiałów i robót ponosi Wykonawca. Roboty podlegają następującym etapom odbioru:

- odbiór częściowy,
- odbiór końcowy.

Odbiór częściowy powinien być przeprowadzany dla tych elementów lub części instalacji, do których zanika dostęp w wyniku postępu prac. Odbiór częściowy przeprowadza się w trybie przewidzianym dla odbioru końcowego. Po dokonaniu odbioru częściowego należy sporządzić protokół potwierdzający prawidłowe wykonanie robót, zgodność wykonania instalacji z projektem technicznym i pozytywnym wynikiem z badań odbiorczych. W przypadku negatywnego wyniku

odbioru częściowego, w protokole należy określić zakres i termin wykonania prac naprawczych lub uzupełniających. Po wykonaniu tych prac należy ponownie dokonać odbioru częściowego.

Odbiór końcowy polega na finalnej ocenie rzeczywistego wykonania robót w odniesieniu do ich ilości, jakości i wartości. Całkowite zakończenie robót oraz gotowość do odbioru końcowego będzie stwierdzona przez Wykonawcę pisemnym powiadomieniem o tym fakcie Inwestora. Komisja odbierająca roboty dokona ich oceny jakościowej na podstawie przedłożonych dokumentów, wyników badań, pomiarów, ocenie wizualnej oraz zgodności wykonania robót z dokumentacją projektową. Podstawowym dokumentem do dokonania odbioru końcowego robót jest Protokół Końcowego Odbioru. Do odbioru końcowego Wykonawca jest zobowiązany przygotować następujące dokumenty:

- dokumentację projektową z naniesionymi zmianami oraz dodatkową, jeśli została sporządzona w trakcie realizacji umowy,
- wyniki pomiarów kontrolnych i badań,
- deklaracje zgodności lub certyfikaty zgodności wbudowanych materiałów,
- oświadczenie kierownika robót elektrycznych o wykonaniu instalacji zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- zgłoszenie przyłączenia mikroinstalacji do sieci OSD.
- protokoły z przeszkolenia z obsługi instalacji oraz portalu monitorującego dla osób wskazanych przez Inwestora,
- instrukcję obsługi instalacji fotowoltaicznej
- kartę gwarancyjną,
- inwentaryzację geodezyjną.

W przypadku, gdy według komisji, roboty pod względem przygotowania dokumentacyjnego nie będą gotowe do odbioru końcowego, komisja w porozumieniu z Wykonawcą wyznaczy ponowny termin odbioru końcowego robót. Wszystkie zarządzone przez komisję roboty poprawkowe lub uzupełniające będą zestawione wg wzoru ustalonego przez Zamawiającego. Terminy wykonania robót poprawkowych i robót uzupełniających wyznaczy komisja.

8.1.2. Oględziny instalacji elektrycznych

Oględziny należy wykonać przed przystąpieniem do prób i po odłączeniu zasilania instalacji. Oględziny mają na celu stwierdzenie, czy wykonana instalacja lub urządzenia:

- spełniają wymagania bezpieczeństwa,
- zostały prawidłowo zainstalowane i dobrane oraz oznaczone zgodnie z projektem,
- nie posiadają widocznych uszkodzeń mechanicznych, mogących mieć wpływ na pogorszenie bezpieczeństwa użytkowania.

Zakres oględzin obejmuje sprawdzenie prawidłowości:

- wykonania instalacji pod względem estetycznym (jakość wykonanej instalacji),
- ochrony przed porażeniem prądem elektrycznym,
- doboru urządzeń i środków ochrony w zależności od wpływów zewnętrznych,
- ochrony przed pożarem i skutkami cieplnymi,
- doboru przewodów do obciążalności prądowej i spadku napięcia,

- wykonania połączeń obwodów,
- doboru i nastawienia urządzeń zabezpieczających i sygnalizacyjnych,
- umieszczenia odpowiednich urządzeń odłączających i łączących,
- rozmieszczenia oraz umocowania aparatów, sprzętu i osprzętu,
- oznaczenia przewodów fazowych, neutralnych, ochronnych oraz ochronnoneutralnych,
- umieszczenia schematów, tablic ostrzegawczych lub innych informacji na oznaczenie obwodów, bezpieczników, łączników, zacisków itp.,
- wykonania dostępu do instalacji i urządzeń elektrycznych w celu ich wygodnej obsługi konserwacji.

8.1.3. Estetyka i jakość wykonanej instalacji

O jakości i estetyce wykonanej instalacji decydują następujące czynniki:

- zastosowanie jednego gatunku i zachowanie jednakowej kolorystyki sprzętu elektroinstalacyjnego,
- trwałość zamocowania sprzętu do podłoża oraz innych elementów mocujących i uchwytów,
- zamocowanie sprzętu na jednakowej wysokości w danym pomieszczeniu z zachowaniem zasad prostoliniowości mocowania,
- właściwe zabezpieczenie przed korozją elementów urządzeń i instalacji narażonych na wpływ czynników atmosferycznych.

8.1.4. Ochrona przed porażeniem prądem elektrycznym

Należy sprawdzić prawidłowość doboru środków ochrony przed porażeniem prądem elektrycznym oraz ich zgodność z normami. Skuteczność ochrony przeciwpożarowej należy sprawdzić pomiarami powykonawczymi. Sprawdza się zgodność instalacji z wymaganiami normy PN-HD 60364 (lub równoważnej).

8.1.5. Ochrona przed pożarami i skutkami cieplnymi

Należy sprawdzić, czy:

- instalacje i urządzenia elektryczne nie stwarzają zagrożenia pożarowego dla materiałów lub podłoży, na których (w pobliżu których) są zainstalowane,
- urządzenia mogące powodować powstawanie łuku elektrycznego są odpowiednio zabezpieczone przed jego negatywnym oddziaływaniem na otoczenie.

8.1.6. Połączenia przewodów

Należy sprawdzić, czy:

- połączenia przewodów są wykonane przy użyciu odpowiednich metod i osprzętu,
- nie jest wywierany przez izolacje nacisk na połączenia,
- zaciski nie są narażone na naprężenia spowodowane przez podłączone przewody.

Sprawdza się zgodność instalacji z wymaganiami normy PN-HD 60364-5-51:2011, PN-HD 60364-5-52:2011, PN-HD 60364-5-54:2011 (lub równoważnymi).

8.2. Warunki techniczne wykonania i odbioru konstrukcji

- Warunki BHP wg „Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych tom III - Konstrukcje stalowe” pkt. 2.11., oraz innych przepisów, obowiązujących przy prowadzeniu robót budowlano-montażowych,
- Dokładność osadzenia kotew stalowych w belkach +/- 1mm,
- Po dokręceniu nakrętek mocujących konstrukcje stalowa do fundamentu, nakrętki zabezpieczyć przed odkręceniem.

9. Podstawa płatności

Podstawę płatności stanowi komplet wykonanych bezusterkowo robót i pomiarów pomontażowych.

10. Przepisy związane

- PN-HD 60364 (lub równoważna) - norma wieloarkuszowa. Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych.
- PN-E-04700:1998/2000 (lub równoważna). Urządzenia i układy elektryczne w obiektach elektroenergetycznych --Wytyczne przeprowadzania pomontażowych badań odbiorczych
- PN-EN 62305 (lub równoważna) - norma wieloarkuszowa. Ochrona odgromowa
- Obwieszczeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 17 lipca 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2015 poz. 1422) (wykaz Polskich Norm obowiązującego stosowania),
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych(Dz.U. 2013 poz. 492)
- Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych część D. Roboty instalacyjne (elektryczne). Zeszyt 2 Instalacje elektryczne i piorunochronne w budynkach użyteczności publicznej.
- Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanomontażowych. Tom III. Konstrukcje stalowe.
- PN-EN 10025 (lub równoważna). Norma wieloarkuszowa. Wyroby walcowane na gorąco ze stali konstrukcyjnych.
- PN-EN62446-1:2016-08 Systemy fotowoltaiczne (PV) (lub równoważna) -- Wymagania dotyczące badań, dokumentacji i utrzymania -- Część 1: Systemy podłączone do sieci -- Dokumentacja, odbiory i nadzór